

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Departementet

Den 21. juni 2019
MFVM 845

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af tillæg C i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF med henblik på vedtagelse af specifikke grænseværdier for kemikalier anvendt i visse former for legetøj for så vidt angår formaldehyd (legetøjsdirektivet) (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om regulering af formaldehyd i legetøj til børn under tre år samt i andet legetøj, der er beregnet til at komme i munden (komité-sag). Formålet med forslaget er at beskytte børn mod udsættelse af formaldehyd ved at fastsætte grænseværdier for formaldehyd i forskellige legetøjsmaterialer. Forslaget er sat til afstemning ved skriftlig procedure med frist den 4. juli 2019. Grænsen for indhold af formaldehyd i legetøjs tilgængelige dele er i dag 1.000 mg/kg, da formaldehyd er klassificeret som kræftfremkaldende i kategori 1B. Denne grænse foreslås sænket i legetøj til børn under 3 år og i andet legetøj, der er beregnet til at komme i munden. Grænsen foreslås at være 30 mg/kg som indhold i stof, læder og papir, 1,5 mg/l som afgivelse fra polymermaterialer, 0,1 ml/m³ som afgasning fra træ og 10 mg/kg i vandbaseret legetøj. Forslaget vil hæve beskyttelsesniveauet, da det sikrer, at børn ikke udsættes for formaldehyd i koncentrationer, der, ud fra den viden vi har i dag, er problematiske. Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser, eller økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Fra dansk side agter man på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag om ændring af tillæg C i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj med henblik på tilpasning til den tekniske og videnskabelige udvikling for så vidt angår formaldehyd.

Forslaget vedrører tilpasning af bilag II, tillæg C, hvor der kan fastsættes specifikke grænseværdier for kemikalier i legetøj, der er beregnet til børn under 36 måneder eller i legetøj beregnet til at blive puttet i munden. Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 46, stk. 2 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/48/EF om sikkerhedskrav til legetøj. Optagelsen af stoffer på bilag II, tillæg C vedtages efter forskriftsprocedure med kontrol i komitéen for legetøjssikkerhed, der er nedsat med hjemmel i legetøjsdirektivets artikel 47, stk. 2.

Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet med henblik på legalitetskontrol, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet

tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i komitéen for legetøjssikkerhed, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget er sat til afstemning ved skriftlig procedure med frist den 4. juli 2019.

Formål og indhold

Formaldehyd er klassificeret som kræftfremkaldende i kategori 1B samt skadende for arveanlæggene i kategori 2, og er dermed som udgangspunkt forbudt i legetøjs tilgængelige dele i koncentrationer over 0,1 %. Herudover har formaldehyd ikke specifikke begrænsninger i legetøj. Formaldehyd er kræftfremkaldende ved indånding og kan herudover være allergifremkaldende og irritere øjne og luftveje ved indånding.

Formaldehyd anvendes som monomer til fremstilling af polymerer, der ofte anvendes i legetøj. Herudover anvendes formaldehyd også til fremstilling af blandt andet spånplader og andre trævarer, til fremstilling af tekstiler, læder, papir og kan forekomme i vandbaseret legetøj, da det anvendes som konserveringsmiddel.

Undergruppen Arbejdsgruppen for Kemikalier i Legetøj, som skal rådgive Europa-Kommissionens Ekspertgruppe for Sikkerhedskrav til Legetøj har i lyset af ovenstående anbefalet, at formaldehyd i legetøj begrænses med følgende grænseværdier:

- 1,5 mg/l (migrationsgrænse) i legetøj af polymermaterialer
- 0,1 ml/m³ (afgasningsgrænse) i legetøj af harpiksbundne materialer af træ
- 30 mg/kg (indholdsgrænse) i legetøj af tekstiler, læder og papir
- 10 mg/kg (indholdsgrænse) i legetøj som er vandbaseret

Begrænsningerne er fastsat således, at kun 10 % af det daglige tolerable indtag må komme fra legetøj, således at der tages hensyn til andre kilder til udsættelse af formaldehyd. Grænserne er ligeledes fastsat, så der tages hensyn til, at børn udsættes forskelligt (via indtag/sugning eller ved hudkontakt) afhængig af legetøjet.

Formaldehyd i tekstiler til beklædning og i tekstiler med direkte hudkontakt bliver reguleret via REACH med en grænse på 300 mg/kg fra 1. november 2020, og efter 1. november 2023 med en grænse på 75 mg/kg. Begrænsningen i legetøj af tekstil vil derfor være mere restriktivt end den kommende regulering af tekstiler til beklædning. Herudover foreligger et forslag til begrænsning af afgasningen af formaldehyd i EU under REACH, som er under behandling i de to videnskabelige komitéer under Det Europæiske Kemikalieagentur. Den foreslåede grænse for afgasning er den samme som i dette forslag for legetøj, men med en anden måleenhed. Forslaget til EU-begrænsning under REACH gælder afgasning fra alt legetøj, det vil sige ikke kun træ og legetøj til børn i alle aldre, og dækker derfor bredere end nærværende forslag under legetøjsdirektivet.

Begrænsningen foreslås at gælde 18 måneder efter offentliggørelsen i EU-tidende.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om forslaget. Europa-Parlamentet vil få forelagt sagen som et led i forskriftsproceduren med kontrol med henblik på legalitetskontrol.

Nærhedsprincippet

Da der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt, er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er i dag ikke en specifik regulering af formaldehyd i legetøj. Forslaget er et direktiv og skal derfor implementeres i dansk ret ved en ændring af bekendtgørelse nr. 309 af 3. april 2017 om sikkerhedskrav til legetøj.

Konsekvenser

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regionerne og kommunerne.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget vil højne beskyttelsesniveauet, da det sikrer, at børn ikke udsættes for formaldehyd i koncentrationer, der, ud fra den viden man har i dag, er problematisk i legetøj til børn under 36 måneder og legetøj, der er beregnet til at blive puttet i munden.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Forbrugerrådet Tænk Kemi støtter generelt forslaget, men mener herudover, at reglerne for formaldehyd også bør gælde for legetøj til børn over 3 år.

Det bemærkes hertil, at dette ville være uden for direktivets anvendelsesområde. Man har dog fra dansk side taget initiativ til et fælles ministerbrev fra 11 medlemsstater i april 2019, der netop opfordrer Kommissionen til at ændre direktivets anvendelsesområde

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der forventes at være en positiv holdning blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Fra dansk side ønsker man at begrænse befolkningens udsættelse for farlige stoffer. I lyset af, at børn er en udsat brugergruppe og kræver et højt sikkerhedsniveau mod risici fra kemiske stoffer i legetøj, er man fra dansk side enig i, at der skal indføres grænseværdier for formaldehyd i legetøj til børn under tre år samt i andet legetøj, der er beregnet til at blive puttet i munden. Fra dansk side agter man på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.